

◆◆◆ KÖZLEMÉNYEK

◆◆◆ BIRÓ AURÉL

A BUDAPESTI SZENT RÓKUS EGYHÁZKÖZSÉG HARANGJAINAK ÉS ZÁSZLÓJÁNAK MEGSZENTELÉSE (1926. MÁJUS 16.)

A Szent Rókus Egyházközség tanácsa és képviselőtestülete 1925. december 16-án tartott ülésén elhatározta új harangok és zászló beszerzését.

Harangok

Az I. világháborúban a templom két harangját – a kis harang (lélekharang) kivételével – ágyúnak beöntötték, így ezeket pótolni kellett. A harang beszerzésére a tanácsülés és a képviselőtestületi ülés 5 millió koronát szavazott meg. Dr. Baján Ferenc elnöklete alatt egy szűkebb körű harangbizottság alakult: dr. Vály Ernő világi elnök, Pulai István egyházi elnök, Göndöcs Jenő, Petrovits Ferenc, Felsőkorompai Simontsits Andor, Schimatsek János, dr. Spolarich Lajos és vitéz dr. Tanka Tibor egyháztanácsi, illetve képviselőtestületi tagokkal. Emellett egy nagyobb harangbizottságot is szerveztek, hogy a harangszentelés (90 év után) 1926 pünkösd másnapján megtörténjen. A nagyobb harangbizottság elnöke Baján Ferenc lett, alelnökei pedig Gaál László miniszteri osztálytanácsos, Topits Alajos gyáros és Törley Dezső pezsgőgyáros. A bizottság pénztárosa: Wintermantel József egyháztanácsstag és egyházközségi pénztáros, jegyzője: dr. Szemantsik Jenő egyháztanácsstag. További bizottsági tagok: dr. Lengyel Béla, dr. Bohuniczky Jenő, Kisfaludy László, Erős István, dr. Pasztrovics Iván, dr. Lakatos Géza, Pelzmann Ferenc, dr. Nónay Dezső, Khayll Elemér, dr. Sima István, dr. Fialka Gusztáv, Mészáros Lajos, Kővári János, Rozselovszky Ágost, Láng János, Hudyma Béla, dr. Adler Rácz József, Rogátsy Kálmán, Klementschtz Gyula, Szalay László, Nagy Ferenc, Lukovics

Vendel, Czító Károly, Jankovich Béla egyháztanácsi, képviselőtestületi, illetve egyházközségi tagok.

A kiküldött bizottság Szlezák László harangöntő mester ajánlatát fogadta el. Szlezák három új ércharangot öntött.

A nagy harang hangja „D”, alsó átmérete 690 mm, tiszta ércsúlya 180 kg, ára 13 500 000 korona (kg-ként 75 000 korona), felirata: *Dicsőség Istennek a magasságban és békeesség a földön a jóakaratu embereknek.* Képe: Szent Rókus.

A középső harang hangja „F”, alsó átmérete 580 mm, tiszta ércsúlya 105 kg, ára 7 875 000 korona (kg-ként 75 000 korona), felirata: *Isten áldd meg a magyart.* Képe az egyik oldalon: Szent István király felajánlja a Szent Koronát a Boldogasszonynak, a másik oldalon: a halál kaszával.

A kis harang hangja „A”, alsó átmérete 460 mm, tiszta ércsúlya 50 kg, ára 3 750 000 korona (kg-ként 75 000 korona), felirata: *Keressétek az Isten országát.* Képe: Páduai Szent Antal.

A harangok alá kb. 350 kg-os vasállvány készült, felszereléssel együtt 2 800 000 koronáért (kg-ként 8000 korona). Mind a három harangra még a következő felirat is rákerült: *Felajánlja a Szent Rókus egyházközség az 1914/1918 évi világháború idején elvitt harangok helyébe 1926 évben.* Szlezák László a régi faállványt a napi áron, valamint a toronyban lévő régi harangot beolvasztás végett kg-ként 40000 koronáért átvette.

A haranganyagát dr. Adler Rácz Józsefné, Felsőkorompai Simontsits Andorné, Bajánházi dr. Baján Ferencné, Csantavéri Törley Dezsőné, Wintermantel Józsefné és Rogátsy Kálmánné lettek.

A harangokra 11 081 000 korona önkéntes adomány folyt be, míg az Érseki Helynökség Budapest Székesfőváros Tanácsának hozzájárulásával a Szűz Mária-perselyjövodelemből 10 000 000 koronát szavazott meg e célra.

Az adakozók a következők voltak: Topits Alajos, Wintermantel József, Petrovits Ferenc, Schimatsek János, Lukovics Vendel, Erős István, dr. Baján Ferenc, Pulai István, dr. Vály Ernő, Adler Rácz József, Nagy Ferenc, Rogátsy Kálmán, dr. Szemantsik László, Gaál László, dr. Tanka Tibor, dr. Sina István, Kővári János, Láng János, dr. Lengyel Béla, dr. Bochuniczky Jenő, dr. Pasztrovits Iván, dr. Lakatos Géza, Pelzmann Ferenc, dr. Nónay Dezső, Khayll Elemér, Rozselovszky Ágoston, Klementsitz Gyula, Szalay László, Czító Károly, Jankovich Béla, Gyarmathy Sándor, Debrey Rezső, Pósch Mihály, Illés Ferenc stb.

Zászló és szentelés

A Szent Rókus Plébánia női tagjai (Budatétényi dr. Vály Ernőné, Bajánházi dr. Baján Ferencné, Adler Rácz Józsefné, dr. Barla Szabó Józsefné, dr. Fischer

Ignácné, dr. Kopits Jenőné, Wintermantel Józsefné) 1925 decemberében indítványozták, hogy az egyházközség szerezzon be egy új zászlót. Létrejött a zászlóbizottság, amely mellett egy nagyobb zászlóbizottságot is szerveztek az egyházközség női tagjaiból. Ezen bizottság tagjai: Neusiedler Gizella, Dénes Jánosné, Erős Istvánné, Lukovics Vendelné, Seidl Jánosné, Truszik Andrásné, Takács Istvánné, Gyulai Etelka, Klobusinszky Istvánné, Balogh Józsefné, Faupl Ferencné, Most Ferencné, Petrovics Ferencné, Szilágyi Antalné, Tóth Kálmánné, Hornyák Istvánné, Lobmayer Etelka, Lukács Györgyné, Bantler Ödönné, Holczinger Paula, Tormay Cecile, Pehacsek Henrikné, Peity Tamásné, Bognár Istvánné. Feladatuk a zászló előállításának költségeinek az előteremtése volt.

A zászló végül az Állami Nőipari Iskolában készült 12 millió koronáért. A hímzett zászló hossza 140 cm, szélessége 100 cm, anyaga fehér Faille selyem. A zászló szélét vörös–zöld applikált fogazattal látták el. A zászló előlapján ovális keretben Szent Rókus képe látható, körülötte felirat: *Felajánlja a Szent Rókus Egyházközség 1926-ban*. A hátapon ovális keretben a Boldogságos Szűz képe látható, körülötte a felirat: *Magyarország Nagyasszonya könyörögj érettünk*. A zászló sík felületeinek többi részlete kisebb zöld mezőkkel, aranyfonállal kihímzett arabeszkekkel van kitöltve. A zászlót lekapcsolhatóan erősítették fel a fehér zászlórúdhoz, amelynek tetején a címeres magyar korona látható.

A zászlótartó Lukovics Vendel lett. A zászlószentelés (a harangszenteléssel együtt) 1926. május 16-án volt. Az egyházi szertartást Csernoch János hercegprímás vállalta el, míg a fővédnök Horthy Miklósné volt. Az első ezüst zászlószeget a hercegprímás verte be a következő jelmonddal: *Szent Rókus vegye védelmébe a Szent Rókus Egyházközséget és annak érdemes vezetőségét!* Horthy Miklósné nevében dr. Vály Ernőné *Hiszek az Isteni örök igazságban*, dr. Vály Ernőné zászlóánya *Hiszek Magyarország feltámadásában*, dr. Vály Ernő *Isten áldd meg a magyart*, Pulai István *Istennek és az embernek* mondatokkal vertek be egy-egy szeget. Ezüst díszszeget vertek még be Mészáros János érseki helynök, Ripka Ferenc főpolgármester, Sipőcz Jenő polgármester, Léplod Antal kanonok nevében. Ezután 220 darab nemzeti címerrel ellátott aranyozott szeget vertek be a tanács és a képviselőtestület tagjai, a Credo és a Szent Margit Egyesület tagjai, valamint az egyházközség hívei. A szentelés után templomi szentmise következett, a kórház előtti parkban pedig Pulai István mondott táborig misét és szentbeszédet. Majd az Esterházy utcai kaszinó dísztermében ünnepi lakomát tartottak.¹

¹ Budapest Főváros Levéltára, IV. 1420. d. 3. doboz 18. Budapest Székesfőváros tanácsi majd polgármesteri ügyosztályainak gyűjteményes iratai. Az ügyosztályok irataiból kiemelt okmányok gyűjteménye. A Szent Rókus Egyházközség új harangjainak és zászlójának beszentelésekor kiállított emlékirat.

HARANG- ÉS ZÁSZLÓSZENTELÉS A BUDAPESTI SZENT RÓKUS PLÉBÁNIÁN, 1926. május 16.